„СЕКС И ГРАД” НА БЕОГРАДСКИ НАЧИН: ИСПОД ШМИНКЕ, ВАН ВИДОКРУГА КАМЕРА

Неуништиви небескоплави тровач

Аутобус БГ 420-821, са службеном ознаком П 1003 градског превоза, био би забрањен из самилости чак и у Аушвицу, али не и у српској престоници. Једни протестују, пишу властима и јавности, други ћуте и трпе, али и једни и други само констатују да се дуго харање те покретне гасне коморе наставља. Није реч о случајевима, него о моделима. Позив градоначелнику да бар један дан на посао дође овим аутобусом

Пише: Јована Живановић

Лет-ње под-не, провала обла-ка над Београдом. Киша као пот-оп-ска, и Но-је би се журно у барку по-пео, и Тарковс-ки би пред оваквим даждом за-стао. Са де-цом и неким силним ке-са-ма грабимо ка Зе-ле-ном вен-цу, надајући се ус-пут да ћемо успети од-мах да се укрцамо у неки амфибијски ауто-бус за зе-мун-ску Горњу варош. Довикујемо се између праш-тања громова. На станици постављен ауто-бус градског превоза на линији 84 за насеље Галеника.

„Јој, то је небе-скоплави тровач!” виче не-ко де-те, окреће се ка мајци и неће да уђе.

„Ка-кав тровач, Бог с то-бом, видиш ли ка-кво је невреме!” Жена га угурава у ауто-бус.

За њима, као измичући потерама, улазимо и ми.

Затворени прозори, замагљена ста-кла, дажд лије у млазевима са спољне стране. По-лу-та-ма у ауто-бу-су. Во-зач није још добро ни загрејао мотор, кад је све унутра испунио плавичасти дим, као измаглица. Издувни дим ауто-бу-ског мотора. Ни до сав-ског мо-ста нисмо стигли, а у ауто-бу-су није мо-гло да се гле-да ни дише.

„Еј, бре, мајсторе, је л’ теби ауспух унутра или напољу!?” виче неки муш-ки глас из шарага.

Во-зач ћути, крат-ко по-гле-да у ретровизор, наставља даље.

На другој обали реке већ се-че-мо дим на криш-ке и кркљамо кроз отворе, поку-шавајући да се споразумемо. Али не-ма се шта ни рећи, све се види у очима натеклим, црвеним. Кошуље на-ву-че-не преко лица као ма-ске. Код „Па-ла-те Федерације” јед-но де-те, не старије од пет година, повраћа у шарагама.

ОСЕЋАЈ ЗГАЖЕНОСТИ

Неверица. Ка-ко је ова-кав ауто-бус уоп-ште у саобраћају? За-што нико не реагује жучније? За-што сви пристају? За-што ћути во-зач ове покретне га-сне коморе, који унутра мора да проведе це-ло радно време? Колико све ово траје?

„Није то од ју-че, траје ве-о-ма ду-го", прича Милица, четрдесетогодишњи службеник ПТТ-а. „Ста-ну-јем у зе-мун-ској Улици цара Ду-ша-на, радим у центру Београда, и че-сто сам принуђена да уђем у први ауто-бус који наиђе да бих на време стигла на по-сао. Мно-го пу-та имала сам несрећу да по-сле сто-тинак метара схватим да сам ушла у ово или неко од сличних чудовишта. Није више реч о лошем аутобусу, него о екстремним случајевима вишегодишњег драстичног угрожавања здравља великог броја људи, нарочито школске деце и омладине."

Слу-ша-мо Милицу. По-глед по ауто-бу-су, кроз дим. Људи се згле-да-ју, обе-знањени и углав-ном неми, као да у очима других траже изразе понижења ко-је сами осећају, гнев и очај ко-је потискују у себи. Кад виде де-цу ко-ја се гу-ше, нереаговање гура право у губитак са-мо-по-што-ва-ња.

„Ишли смо код дирек-тора ГСП-а. Каже, јавите се господи у управи града и инспекцији, то је у њиховој режији и надлежности. Писали смо представке градској влади, јављали се градоначелнику и лично и обичном по-штом и мај-лом. Сви нас разумеју, милина јед-на, нарочито ако су из-бори близу, а он-да натраг у овакве троваче. Власник ауто-бу-са годинама прстом није мрднуо да нас ослободи ове убилачке и лу-дач-ке ситуације. Пазите, он јед-ном годишње, или можда и чешће, мора тобоже да прође те-сто-ве исправности, еко-ло-шке те-сто-ве, да добије потврде да је по-де-сан за превоз људи. И добија све то, не-ко то оверава, потписује, гарантује", говори професор Милорад Марић, та-ко-ђе свакодневни путник на линији 84.

„Беспомоћност и понижење су, ипак, најгори. Чо-век схвати, сруче му у лице, да, ево, мо-гу да га малтретирају, поништ-е га, сатерају му ауспух у грло, дирек-тно у простор за путнике, и још ти то наплаћују, а ти у ствари та-ко ма-ло можеш да учиниш да заш-титиш се-бе, де-цу, друге људе око се-бе. И годинама та-ко!"

ГРАДОНАЧЕЛНИЧЕ, ПРОВОЗАЈ СЕ С НАМА

„Ало, мајсторе, јеси ли ти нормалан?! Видиш ли колико је ту гасова, на зад-њој станици вадићеш мртве људе!” довикују из дима.

„Људи, шта да радим?! И ја у ово-ме седим сваки дан, тражио сам да поправе, не вреди! Не-мој-те се мени жалити, ја не мо-гу ни себи да по-мог-нем. Ако не можете да издржите, изађите на следећој станици. Не-мам решења!”

„Ка-ко да изађемо?! Видиш ли ка-кво је невреме?! Видиш ли колико је де-це и стараца унутра?! Знаш ли колико, по овом кијамету, треба чекати на следећи аутобус?!”

„Људи, знам, али не-мам решења. Можда би требало сад да окренем и возим пред Ску-пш-тину Града, пред кабинет Градоначелника?! Да га по-зо-ве-мо да се провоза са на-ма?! Ње-га питајте, не ме-не.”

„Ах, њих видиш уве-че, гиздаве и охо-ле, препуне крупних фраза и помодних ‚светс-ких’ прича, трабуњају не-што на телевизији о Европи ко-ја ускоро долази у Београд, у ‚Београдску арену’... Хоће ли их возити ова-ко, или је то на-ме-ње-но са-мо домаћем робљу, варварима?”

Код Коњичке шко-ле ула-зе кон-тролори. Омирисали су ва-здух, ослушнули жамор, укрстили по-гле-де са онима ко-је су уоп-ште могли видети у диму. Ниш-та нису питали, карте нису тражили. Умало да они понуде да пла-те путницима.

У насељу Нова Галеника сиви, бледи, згужвани, као бродоломници, путници излазе из

ауто-бу-са. Шок од ва-зду-ха испраног кишом. Од непрестаног понижавања ко-је нас са-че-ку-је иза сва-ког ћошк-а, та-ко ду-го. Од ненормалне уобичајености. Од соп-стве-ног пристајања.

Небе-скоплави тровач окреће и поставља се на по-ла-зну станицу. БГ 420-821. П1003. Као веч-но враћање истог. **<**

(Септембар 2005)